

Biblioteksplan 2012-2015

Kultur och fritidsnämnden beslutar 2015-03-23 att bevilja förlängning av gällande biblioteksplan t.o.m. 2016.

Denna biblioteksplan avser folkbibliotekens verksamhet och gäller således inte skol- och gymnasiebibliotek eller andra bibliotek även om visst samarbete finns med dessa.

Styrdokument

Bibliotekslagen (SFS 1996:1596)
Regional biblioteksplan 2011-2014
Mål- och resursplan 2012-2014

Visionen

Vänersborgs bibliotek med filialer är de framgångsrika biblioteken placerat där vänersborgarna bor och arbetar. Bibliotek kända för nytänkande, effektivitet och god service, bibliotek där medborgarna känner sig välkomna, delaktiga och har inflytande.

Närheten till medborgarna och de digitala satsningarna utnyttjas som en viktig resurs för boende, näringsliv och turism.

Genom att tillhandahålla många sorters media och ha generösa öppettider svarar vi mot de många pendlarna och deras barns behov.

Vi har gjort det livslånga lärandet till vår uppgift i nära samarbete med bland annat förskola, grundskola, komvux och studieförbund.

Genom en livaktig kulturverksamhet, med tonvikten i bibliotekets kärnverksamhet, verkar biblioteket för det goda livet för såväl unga som gamla i kommunen.

All folkbiblioteksverksamhet omfattas av tanken på ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle.

Bibliotekets kärnverksamhet

Kärnverksamheten på Vänersborgs bibliotek syftar till att främja intresset för läsning och utbildning, tillhandahålla relevant media och information till kommunens invånare och besökare.

Denna verksamhet förutsätter att biblioteken förvärvar, vårdar och förmedlar litteratur och övriga media, sköter bibliotekskatalogen samt bedriver referensverksamhet.

Vänersborgs bibliotek med filialer ska därför:

- vara en demokratisk mötesplats, öppen för alla och en del av samhällsutvecklingen som offentlig arena.
- vara jämställt och ha ett interkulturellt förhållningssätt.
- erbjuda kvalitet, bredd och kompetens.
- tillhandahålla ett mediaurval av god kvalitet.
- främja läs- och språkutvecklingen samt bidra till kulturupplevelser.
- bidra till ökad kompetens och kunskapsutveckling och medverka till att kultur når alla kommunens invånare.
- ha service tillgänglig för alla och därför erbjuda anpassade medier och speciella tjänster för de som har särskilda behov och de som av olika skäl har svårt att komma till biblioteket.
- aktivt verka för att det goda samtalet får äga rum och ge möjligheter till en meningsfull fritid.
- informera om sin verksamhet så att så många som möjligt kan ta del av den.
- spela en viktig roll för att förverkliga visionen om det goda livet.

Bibliotekets roll i samhället

Barn och unga

Barns och ungdomars kulturliv

Kulturen spelar en viktig roll i barns och ungdomars identitetssökande.

Ett interkulturellt förhållningssätt, jämställdhets- och tillgänglighetsperspektiv måste prägla utbudet för att alla barn och ungdomar ska kunna känna sig delaktiga.

Fakta- och skönlitteratur och andra "litterära" media är en viktig del i barn och ungdomars väg till kunskap och identitet. Barnavdelningens verksamhet är, vid sidan av för- och grundskolan, en del av grunden för "det goda livet" och det livslånga lärandet

Barnavdelning

Med begreppet barnavdelning avses den del av folkbiblioteket som samlar och förmedlar media för målgruppen barn och unga. Barnavdelning inbegriper även de personer som handhar och ansvarar för dess media.

Skolbibliotek omfattas inte av detta begrepp.

Barn och unga

Barnavdelningens målgrupp omfattar barn och ungdomar i åldrarna 0-20 år samt barnens primära litteraturförmedlare såsom föräldrar och pedagoger och övrig personal inom skola och barnomsorg.

Barnverksamheten inom Vänersborgs bibliotek

På Vänersborgs bibliotek skall barnavdelningsverksamhet bedrivas på samtliga biblioteksenheter. På biblioteksfilialerna bedrivs barnverksamhet av respektive filialföreståndare enligt samma principer som på huvudbibliotekets barnavdelning. Mediebeståndet skall spegla barns intressen och behov samt vara av god kvalitet. Barnavdelningens verksamhet har två parallella spår. Det ena spåret omfattar verksamheten på folkbiblioteken, som skall vara ordnad för barns kunskapsinhämtning och fritidsläsning.

Det andra spåret, läs- och språkutvecklingsmålet, förutsätter litteraturpedagogisk verksamhet i nära samarbete med för- och grundskola. I detta arbete inbegrips även verksamhet riktad till föräldrar, pedagoger och övrig personal inom för- och grundskola.

Barnavdelningen ska:

- Nå samtliga barn och ungdomar i Vänersborgs kommun.
- Främja barns och ungdomars läs- och språkutveckling och förse dem med god och relevant litteratur av hög kvalitet i deras fritidsläsning.
- Uppmuntra till eget textskapande och muntligt berättande.
- Samarbeta med inom och utom kommunen befintliga aktörer för att nå uppsatta mål och utveckla verksamheten
- Arbeta så att för- och grundskolans mål om ökad måluppfyllelse även är barnavdelningens mål.
- Samarbeta med skolbiblioteken
- Ha ett brukarråd som motsvarar målgruppen.

Barnkultursamordnare

Det schemalagda basutbudet av barnkultur i för- och grundskola administreras av barnavdelningen i samarbete med barn- och ungdomskulturgruppen. Uppgiften som barnkultursamordnare gentemot Västra Götalandregionen är placerad på barnavdelningen.

Samarbeten

Barnavdelningen skall samarbeta med inom och utom kommunen befintliga aktörer för att nå uppsatta mål och utveckla verksamheten.

Den viktigaste samarbetspartnern är förskola och grundskola. Barnavdelningens verksamhet skall stå i samklang med läroplanerna.

Det mångspråkiga biblioteket

Bibliotekets roll som offentlig arena gör det till en självklar mötesplats för alla kommuninvånare. Alla skall kunna ta del av det goda livet, utvecklas och förkovra sig. Vänersborg är en mångkulturell kommun där många modersmål talas. För att kunna ta del i samhällslivet behövs ett gemensamt språk men också möjlighet att underhålla och utveckla modersmålet.

- Vänersborgs bibliotek skall vara ett mångspråkigt bibliotek där media på modersmål erbjuds speglade Vänersborgs befolkning men också media och teknik som underlättar möjligheterna att utveckla svenska språket
- Bibliotekets verksamhet grundar sig i allas lika värde och skall genomsyras av ett interkulturellt förhållningssätt.
- Mångspråkigheten förutsätter en utåtriktad och uppsökande verksamhet med samtal och delaktighet.

Samarbeten

Biblioteket ska samarbeta med inom och utom kommunen befintliga aktörer för att nå uppsatta mål och utveckla verksamheten.

Viktiga samarbetsparter är föreningar, kommunala vuxenskolan och intresseorganisationer.

Biblioteket som kulturarena

Biblioteket spelar en viktig roll i visionen om det goda livet genom att bidra till ökad kompetens och kunskapsutveckling i samband med kulturupplevelser som både kan vara efterfrågade men också överraska.

- Olika typer av litteraturförmedling för vuxna ska utvecklas.
- Kulturarrangemang i biblioteken gör dem till verkliga mötesplatser och kan med hjälp av fokusgrupper få en mer dynamisk prägel när brukarna i möjligaste mån kan få önskemål tillgodosedda.
- Interkulturellt förhållningssätt förutsätter att bibliotekets kulturarrangemang speglar Vänersborgs befolkning.

Samarbeten

Biblioteket ska för att uppnå ekonomisk hållbarhet, mångfald och levande kreativitet samverka med olika aktörer såväl i förenings- som näringsliv.

Uppsökande biblioteksverksamhet

Vänersborgs invånare kommer att bli allt äldre och på många sätt vara aktiva längre än vad tidigare generationer varit. Fler kommer ha tekniska hjälpmedel som rullatorer och elrullstolar etc. vilket ställer krav på bibliotekets fysiska miljö med luftiga rumslösningar där det är möjligt att ta sig fram överallt. Mer fritid kommer att sätta fokus på biblioteket som plats för rekreation där litteratur, musik, film och livslångt lärande samt social samvaro bidrar till det goda livet.

- På Vänersborgs bibliotek skall uppsökande biblioteksverksamhet bedrivas enligt samma principer på samtliga biblioteksenheter.
- Målgrupperna omfattar funktionsnedsatta, äldre och utomstående litteraturförmedlare såsom omsorgspersonal och anhöriga.

- Biblioteket ska finnas tillgängligt för alla och tillhandhålla en hög servicegrad även gentemot de som inte längre kan ta sig till biblioteket.
- Biblioteket ska tillhandahålla medier och teknik som tilltalar även äldre generationer samt marknadsföra dessa så att alla uppmärksammar i så hög grad som möjligt vad som finns att tillgå och vad biblioteket kan hjälpa till med.
- Behoven för mångkulturella äldre kräver att biblioteket finner media, teknik och marknadsföringsmetoder som gör dem delaktiga och inte marginaliserade på Vänersborgs bibliotek.

Biblioteket ska aktivt söka samarbeten med sådana intresseorganisationer som arbetar för äldre och handikappfrågor samt äldreomsorgen.

Digital utveckling

Den snabba digitala utvecklingen ger än fler möjligheter att delta i den moderna demokratiska debatten. Därför blir biblioteket en ännu viktigare plats för det offentliga samtalet. För att medborgarna ska kunna ta del av det demokratiska samhället krävs tillgänglig digital teknik på Vänersborgs bibliotek.

- Biblioteket ska arbeta med sociala medier och andra digitala kommunikationsvägar.
- Biblioteket ska bidra till högre digital kompetens hos Vänersborgs invånare genom att samverka med andra aktörer som pedagogiskt kan utbilda människor i Internetanvändning och därigenom skapa större digital delaktighet.
- Digitala medier ger nya möjligheter att nå människor som inte kan ta sig till biblioteket.

Livslångt lärande

Snabba samhällsförändringar innebär att människor mitt i livet kommer att utbilda sig på nytt. Den förhållandevis låga utbildningsnivån i Vänersborgs kommun innebär ett utbildningsbehov där biblioteket förser många människor med möjligheter till utveckling. Givetvis måste det också finnas plats för fritt och lustfyllt lärande.

- Vänersborgs bibliotek ska stödja självständigt sökande av kunskap och ge plats för det offentliga samtalet.
- Biblioteket ska verka som en fri och demokratisk folkbildningsinstitution och samverka med andra folkbildande aktörer.
- Vänersborgs bibliotek ska vara ett stöd för det fria och frivilliga lärandet.

ABM samverkan mellan arkiv, bibliotek, konsthall och museer

- Vi planerar för ytterligare framtida samarbeten med utställningar och föredrag mellan museum, konsthall och bibliotek.
- Vi verkar för att synliggöra vårt gemensamma kulturarv genom att digitalisera och visa samlingar i en webbportal.

Bilaga

Samarbetspartner	Huvudman	Samarbetsform, arbete	Tid/grupper	Avtal
BVC	VGR	Språknätverk Föräldrabokprat Bokinköp till familjecentralen	Långsiktigt	Nej
Förskolan	BUN	Språknätverk Litteraturgenomgångar för personal Inköp-planering förskolekultur Bokpåseutlåning	Långsiktigt <ul style="list-style-type: none"> Förskolekulturgrupp 	
Grundskola	BUN KN KiV VGR	Bokprat Litteraturgenomgångar för personal, föräldramöten LUS-samarbete, Inköp-planering kulturutbud KLIV 2.0 Datorisering av 9 skolbibliotek	Långsiktigt <ul style="list-style-type: none"> Skolornas ombud för ämnet svenska 	Ja Del av tjänst
Elevhälsan	BUN	Språknätverk runt Tärnanområdet	Långsiktigt	Nej
Ungdom	BUN KN	Skapande skola Tonspråk Barn- och ungdomskulturplan Samarbete runt ungdomskultur och Ungdomshuset	Långsiktigt	
Musikskolan	BUN	Samarbete runt barnkultur	Långsiktigt <ul style="list-style-type: none"> Historiegruppen 	
Folkhälsosamordnare, Drogförebyggare Ungdomsmottagningen	KS SN VGR	Planering och genomförande av ungdomsdagarna åk 9 Bokinköp till familjecentralen	Långsiktigt och projektform <ul style="list-style-type: none"> Samlevnadsgruppen 	
Museet	VGR KN	Samarbete runt barnkultur Museets bibliotek Kulturarrangemang	Projektform <ul style="list-style-type: none"> Historiegruppen 	
Kommunala gymnasieskolan	GN	Gemensam bibliotekskatalog, Fjärlån	Långsiktigt	
Kommunala vuxenskolan	GN	Lärcentrum Biblioteksservice Studievägledning Kursverksamhet	Långsiktigt	Ja Del av tjänst
Nuntorps naturbruksgymnasiet Västra Götalandsregionen	VGR	Bokutlån Bokinköp	Långsiktigt	Ja Sålda timmar
Servicehus,	SN	Bokdepositioner		

dagcentraler, vårdcentraler inom NU- sjukvården	VGR			
Kultur- och andra föreningar	Olika org.	Kulturarrangemang		
Brinkeberg		Bokutlåning Litteraturvägledning Bokinköp i mindre skala	Långsiktigt	Ja Sålda timmar
Studieförbund	Olika org.	Sagostunder, studiecirklar Kulturarrangemang		
Konsthallen	KN	Utställningsverksamhet, barnkultur, bildverkstad, KLIV 2.0	Långsiktigt, ingår i organisationen	
Media 2012 (regionalt kommunkluster)	Fem kommuner KiV, VGR	Inköp och fjärrlån	Projektform	
Näringslivet	Bokia, Folkets hus	Bokens dag		
Kultursekreterare Barnkultursamordnare Konsthallsföreståndare Museichef Chefer kultur och fritid	KN BUN Västarvet	Kulturevenemang Marknadsföring Kompetensutveckling Omvärldsbevakning	Långsiktigt	

Förkortningar:

BUN Barn- och ungdomsnämnden

GN Gymnasienämnden

KN Kulturnämnden

SN Socialnämnden

KiV Kultur i Väst

VGR Västra Götalandsregionen